

Kaupunginhallitus 05.02.2024 § 24

§ 24

Poikkihallinnollisten kehitysohjelmien seuranta 2023 (kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hoverfält Päivi
Viik-Kajander Maarit
Laitala Pasi
Rönkkönen Sanna
Lyytikäinen Johanna
Kaarnalehto Annika
Ikäheimonen Taru
Rintala Lea
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee tiedoksi liitteenä olevat poikkihallinnollisten kehitysohjelmien seurantaraportit 2023.

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustokauden mittaiset poikkihallinnolliset kehitysohjelmat ovat yksi keskeinen keino Espoo-tarinan toteuttamisessa. Ohjelmat ovat kehittämisen, kokeilemisen ja oppimisen alustoja, joiden avulla haetaan ratkaisuja valtuustokauden keskeisiin haasteisiin ja kehittämiskokonaisuuksiin yhdessä kaupungin toimijoiden, asukkaiden, asiakkaiden, kumppanien ja sidosryhmien kanssa.

Poikkihallinnollisia kehitysohjelmia ovat:

- Elinvoimainen Espoo -ohjelma
- Hyvinvoiva Espoo -ohjelma
- Kestävä Espoo -ohjelma
- Tapahtumien yhteisöllinen Espoo -ohjelma.

Valtuusto hyväksyi kehitysohjelmien hyötytavoitteet 28.2.2022 ja kaupunginhallitus hyväksyi ohjelmasuunnitelmat 11.4.2022. Ohjelmakohtaiset ohjausryhmät ohjaavat ohjelmatyötä.

Liitteenä olevissa ohjelmakohtaisissa seurantaraporteissa kuvataan kehitysohjelmien kokonaistilannetta, tuloksia ja määrärahan käyttöä vuonna 2023. Kehitysohjelmien tuloksia on käsitelty laajemmin puolivälitarkastelun yhteydessä valtuustossa 11.9.2023, joten tässä seurantaraportoinnissa painotetaan loppuvuoden 2023 toimintaa. Lisäksi esitetään vuoden 2024 suunniteltua toimintaa, mm. keskeisimmät projektit ja toimenpiteet.

Kehitysohjelmien arviointi käynnistetään vuonna 2024. Ohjelmatyöstä raportoidaan valtuustolle seuraavan kerran loppuraportoinnin yhteydessä.

Ohjelmakohtaisissa loppuraporteissa esitetään kooste saavutetuista tuloksista, arvioidaan ohjelmatyön onnistumista ja vaikuttavuutta sekä esitetään näkemyksiä jatkokehitystä varten ohjelmien aihealueilla. Ohjelmat päättyvät alkuvuonna 2025.

Elinvoimainen Espoo -ohjelma

Elinvoimainen Espoo -kehitysohjelma on edennyt vuoden 2023 aikana menestyksekkäästi hyötytavoitteiden edistämisessä ja niiden valinnassa on onnistuttu. Kehitysohjelmaa toteutetaan projektien, selvitysten, uusien kokeilujen ja yhteistyön kautta. Tavoitteena on etsiä rohkeasti ja monipuolisesti uusia ratkaisuja sekä kannustaa myös yrityksiä kehittämään ratkaisuja.

Vuonna 2023 oli käynnissä 13 projektia tai toimenpidettä, joista osa alkoi jo vuonna 2022. Vuoden 2023 projekteista ja toimenpiteistä kuusi jatkuu vielä vuonna 2024. Ohjelmakauden alkupuolella painottuivat selvitykset, tutkimukset ja muun muassa elinkeino- ja työllisyyspoliittisten painopisteiden määrittely. Vuonna 2023 on keskitytty enemmän konkreettiseen kehittämiseen.

Esimerkiksi maaliskuussa käynnistyi yhteisömanageroinnin pilotti, jonka tarkoituksena on lisätä espoolaisten innovaatioekosysteemitomijoiden (kiihdyttämöt, hubit ja klusterit) välisiä yhteyksiä ja toimijoiden keskinäistä tunnettuutta. Pilottiin liittyy loppuvuodesta käynnistynyt tapahtumakalenteriprojekti.

Suomi toisena kielenä -opetusta ja työnkuvan muokkausta hyödyntävä pilotti vieraskielisten työllistymisen edistämiseksi on edennyt käytännön työskentelyyn pilottirytyksissä. Tavoitteena on madaltaa yritysten kynnyksiä palkata vieraskielisiä työntekijöitä tuomalla työpaikoille kielitaidon kehittämistä palveluna. Pilotti on nostettu yhdeksi kärkiprojekti, joita halutaan jatkaa ohjelmakauden loppuun asti.

Hyvinvoiva Espoo -ohjelma

Hyvinvoiva Espoo -ohjelma toteutti vuonna 2023 kolmetoista espoolaisten hyvinvointia tukevaa toimenpidettä. Suurimpina toimenpiteinä vuonna 2023 oli Huomaa Hyvä! -ilonpalautuspaketti, joka laajeni viime vuodesta 1.-luokkalaisten lisäksi 2.-luokkalaisten käyttöön. Toisena suurena toimenpiteenä rahoitettiin Senioripakun toimintaa. Syksyllä 2023 tuettiin Omnian Hyvä olla -kampanjaa sekä varhaiskasvatuksen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviä toimenpiteitä.

Espoolaisten aikuissosiaalityön, vammaispalveluiden ja kotoutumisen tuen asiakkaiden mahdollisuuksia edistää omaa hyvinvointiaan haluttiin tukea Voi hyvin Espoossa -lipuilla, jotka vuonna 2023 koostuivat 10 kerran uintirannekkeista (500 kpl) sekä Kino Tapiola -lipuista (660 kpl). Loppuvuodesta päätettiin vielä tukea liikuntapalveluiden interaktiivista iWall-liikuntapeliä koulujen käyttöön sekä SOS Lapsikylän Unelmista totta -toiminnan kautta espoolaisten lasten ja nuorten harrastamista. Myös Voi hyvin Espoossa -sähköinen julkaisu päätettiin toteuttaa suomen, ruotsin ja englannin lisäksi kolmella muulla kielellä sekä selkosuomeksi maahanmuuttotäustaisten espoolaisten tavoittamiseksi. Kaikkiaan ohjelmatyö tavoitti noin 82 000 kuntalaista.

Kestävä Espoo -ohjelma

Ohjelmassa on edistytty erityisesti ilmastotyön kehittämisessä sekä EU-rahoituksen hyödyntämisessä. Syksyn aikana valmisteltiin päätöksentekoon ilmastolain mukainen Espoon kaupungin ilmastosuunnitelma osana talousarviota sekä ilmastobudjetti vuodelle 2024. Kaupunginhallituksen käsittelyyn tuotiin lisäksi Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartta, jota vielä päivitetään valtuuston päätettäväksi pitämään sisällään tarvittavat lisätoimet Espoon hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Kehittäjäkumppaniroolia ja edellytyksiä ulkoisen rahoituksen saamiselle on vahvistettu hakemalla Euroopan komissiolta Mission Label -tunnustusta Espoon ilmastotyön laadulle. Espoon kaupunki allekirjoitti myös ilmastokaupunkisopimuksen yhdessä 25 kumppanin kanssa.

Kaupungin toimintaa arvioitiin toistamiseen suhteessa YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelmaan. Tavoitteiden ja toimenpiteiden integroiminen rakenteisiin, toimintaan ja ajattelumalleihin edellyttää yhä työtä. Ohjelman kehittämiskokonaisuuksissa kestävä elämäntapaa ja systeemistä muutosta on edistetty erilaisilla toimenpiteillä, esim. kestävä liikennettä, erityisesti pyöräilyä tukemalla. Keran ensimmäiset rakennuttajien laatimat kehittämissuunnitelmat on arvioitu ja työ käynnistetty suunnitelmien seurannan tueksi. Espoon kaupungin kierrätysaste ja yhdyskuntajätteen määrä on selvitetty. Sekajätteen määrän havaittiin olevan liian suuri ja asialle tulee tehdä toimenpiteitä laissa määrätyn lajitteluvuorituksen täyttämiseksi. Ohjelmatyöllä on tuettu myös kaupungin hankintojen kehittämistä kestävämpään suuntaan.

Tapahtumien yhteisöllinen Espoo -ohjelma

Tapahtumat ovat alusta kohtaamisille ja vuorovaikutukselle. Tapahtumien yhteisöllinen Espoo -ohjelman tavoitteena on vahvistaa Espoon elin-, pito- ja vetovoimaa sekä yhteisöllisyyttä tapahtumatyön keinoin. Vuonna 2023 ohjelmatyötä toteutettiin yhteistyöverkostoissa asukkaiden, yhteisöjen, yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Vuonna 2023 ohjelmatyö eteni suunnitelmien mukaisesti. Espoo 50 -vuodesta saatujen oppien pohjalta ohjelmaryhmä jatkoi Espoo-päivän kehittämistä ohjelmakauden ajan. Konkreettisina toimenpiteinä toteutettiin mm. Espoo juhlii -klubit eri puolilla kaupunkia sekä yhteisöllinen valotapahtuma 31.12.2023–7.1.2024, jonka toteuttamiseen myös asukkaat osallistuivat. Espoo-päivän tunnettuuden kasvattamiseen ja analysointiin paneuduttiin keräämällä tietoa ja kehitysideoita eri toimijoilta. Ideoiden pohjalta toteutuivat muun muassa Leppävaaran historia-, puutarha- ja luontopolkutapahtuma sekä saavutettava nuorten tapahtuma Espoonlahteen.

Ohjelmatyöllä valmisteltiin ja käynnistettiin Espoon tapahtumaperiaatteiden työstäminen kilpailuttamalla yhteistyökumppani hankkeelle. Työ valmistuu toukokuussa 2024. Lisäksi ohjelma tuki yksittäisten tapahtumien toteuttamista.

Espoon tapahtumallisuus eri osa-alueineen edistyi konkreettisin askelin, ja tapahtumamäärät Espoossa ovat kasvoivat. Ohjelma edisti kaupungin kehittymistä asiakaslähtöiseksi ja toimivaksi tapahtumakaupungiksi, jossa asukkaiden, kumppanien ja yritysten tuottamat tapahtumat elävöittävät

kaupunkia ja sen elinvoimaisuutta. Keskeisenä ja vaikuttavana tuloksena jatkettiin verkostona toimivan, erityisesti suur tapahtumien sujuvaa järjestämistä tukevan, Olosuhteet ja luvat -ryhmän toimintaa. Konkreettisimmillaan ryhmän työ kehitti yhtenäisiä käytänteitä esimerkiksi turvallisuussuunnitelmien, tapahtumalupien sekä alue- liikenne- ja ympäristölupien käsittelyyn sekä edisti poikkihallinnollisen tiedon sujuvaa kulkua. Tapahtumanjärjestäjien ja asiakkaiden palvelupolku suoraviivaistui ja vastinajat nopeutuivat.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Seurantaraportti Elinvoimainen Espoo 2023
- 2 Seurantaraportti Hyvinvoiva Espoo 2023
- 3 Seurantaraportti Kestävä Espoo 2023
- 4 Seurantaraportti Tapahtumien yhteisöllinen Espoo 2023

Oheismateriaali

Tiedoksi